

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BUSINESS ROZVOJ & PODNIKÁNÍ

modul 4

FINANČNÍ A EKONOMICKÉ ZÁKLADY

Autor: Mindshift (Portugalsko)

Stardust
Performing Arts Entrepreneurs

Cíl

Účelem tohoto modulu je poskytnout umělcům metody, jak najít možnosti financování a jak vypracovat a spravovat finančně udržitelný rozpočet pro své hodnotově orientované aktivity.

Podívejte se a diskutujte

[Budgeting](#)

Na konci tohoto modulu byste měli být schopni...

Znalosti

- vysvětlit příslušné ekonomické a finanční pojmy při vývoji činnosti vytvářející hodnotu.
- identifikovat veřejné a soukromé zdroje financování činnosti vytvářející hodnotu.

Dovednosti

- vypočítat rozpočet na činnost vytvářející hodnotu s ohledem na potřeby peněžních toků a daňové povinnosti.
- rozlišit formy, které může mít činnost vytvářející hodnotu, a struktury vlastnictví, které mohou mít.

Postoje

- posoudit finanční zdraví činnosti vytvářející hodnotu pomocí finančních ukazatelů.

Klíčové pojmy

Finance

Finance je pojem, který označuje činnosti související s bankovníctvím, dluhy, úvěry, kapitálovými trhy, penězi a investicemi. Představuje hospodaření s penězi a proces získávání potřebných finančních prostředků.

Oblast financí zahrnuje tři hlavní podkategorie: osobní, podnikové a veřejné finance.

Finanční prostředky

Finanční prostředky jsou peníze, které vláda nebo organizace přiděluje na různé konkrétní účely, jako jsou akce a projekty.

Mohou být veřejné nebo soukromé a poskytované jednotlivcům, podnikům nebo vládním subjektům, protože všechny tyto subjekty mohou potřebovat finanční prostředky ke svému fungování.

Klíčové pojmy

Rozpočet

Rozpočet je odhad příjmů a výdajů - peněžních toků - na určité budoucí období. Obvykle se sestavuje a pravidelně přehodnocuje.

Rozpočet může být sestaven pro osobu, skupinu osob, podnik, vládu nebo cokoli jiného, co vydělává a utrácí peníze. Obvykle se předkládají ve formě tabulky.

Vlastnická struktura

Podniky mohou být vlastněny jednou osobou, malou skupinou osob, velkým počtem akcionářů, dobročinnými nadacemi nebo svěřenskými fondy nebo státem.

Vlastnická struktura podniku a jeho právní formy určují mnoho jeho právních povinností týkajících se např. papírování, daní a způsobu rozdělování zisku. V jednotlivých zemích se liší.

**Které soukromé zdroje
financování jsou k dispozici pro
uměleckou činnost?**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Stardust
Performing Arts Entrepreneurs

Soukromé zdroje financování

Příjmy z výtěžné činnosti

Mohou být buď z prodaných vstupenek, nebo ze zakoupených produktů, jako je občerstvení a nápoje v kavárně, pohlednice z obchodu se suvenýry, DVD s představením atd. Zisk nebo ztráta se obvykle dělí mezi umělce, místo konání a výrobce představení nebo předmětu.

Sponzorství a dary

Některé umělecké organizace se spoléhají na příspěvky komerčních společností - sponzoring - nebo na soukromé fondy, které přispívají vybraným příjemcům. Mnoho z nich má také členské programy nebo individuální dárce. Příspěvky jsou často doplněny daňovými úlevami.

Soukromé zdroje financování

Spolupráce

Potenciál spolupráce jako umělce je obrovský. Jako malá společnost nebo individuální umělec se můžete spojit s většími institucemi a těžit z větší podpory a širšího dosahu. Koprodukce zahrnují hledání způsobů, jak sdílet a umělecky tvořit, a také sdílení zdrojů a informací - např. doporučování cizích představení na vašich webových stránkách/platformách sociálních médií.

Crowdfunding

Crowdfunding je účinný způsob, jak představit projekt přímo lidem a umožnit jim financovat produkci za určitou odměnu. K dispozici je mnoho národních i mezinárodních platforem, některé z nich jsou více zaměřené na umění, například Indiegogo a Kickstarter.

**Které veřejné zdroje financování
jsou k dispozici pro uměleckou
činnost?**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Stardust
Performing Arts Entrepreneurs

Veřejné zdroje financování

Financování z národních zdrojů

Platíme daně a volíme politiky, kteří rozhodují o tom, jak tyto peníze (stejně jako peníze vybrané jiným způsobem) utratí nebo investují. V současné době rozhodují o investování malého procenta těchto peněz do umění: umělců, interpretů, míst konání a infrastruktury, která to všechno umožňuje. Tyto peníze se rozdělují a utrácejí různými způsoby na centrální a místní úrovni.

Financování z místních zdrojů

V minulosti mnoho místních úřadů provozovalo vlastní festivaly, divadla, koncertní sály a další umělecké a kulturní programy a aktivity v obcích. Většina oblastí financování není "statutární", takže pokud čelí krizi vlastního financování, mohou mnohé místní orgány drasticky snížit financování místní umělecké nabídky.

Veřejné zdroje financování

Mezinárodní/evropské financování

- Creative Europe - Program na podporu kulturního a audiovizuálního odvětví
<https://ec.europa.eu/culture/creative-europe>
- Erasmus+ - Program na podporu vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu
<https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/>
- Horizon 2020 - Program pro výzkum a inovace
<https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>
- COSME - Program pro malé a střední podniky
<https://ec.europa.eu/growth/smes/cosme>
- European Regional Development Fund
<https://www.interregeurope.eu/>
- EEA and Norway grants (pro spolupráci s 15 evropskými zeměmi)
<https://eeagrants.org/>

Veřejné zdroje financování

Mezinárodní/evropské financování

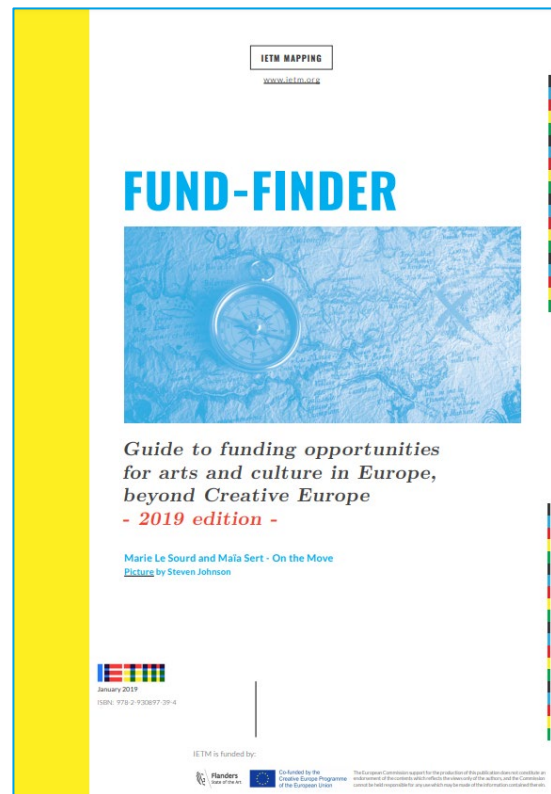
- East European Performing Arts Platform
<http://eepap.culture.pl/>
- European Cultural Foundation
https://culture360.asef.org/opportunities/open_calls/
- Podpora umění ve visehradských zemích: Česká republika, Maďarsko, Polsko a Slovensko
<https://www.visegradfund.org/apply/grants/>
- Podpora projektů v oblasti umění a kultury pro švýcarskou spolupráci s evropskými partnery
<https://prohelvetia.ch/en/>
- Podpora kulturních a uměleckých projektů pro spolupráci severských zemí se světovými partnery
<https://www.nordiskkulturkontakt.org/en/grants/about-the-grant-programmes/>

Veřejné zdroje financování

Mezinárodní/evropské financování

Seznamte se s dalšími evropskými a celosvětovými programy financování ve Fund-Finderu 2019, který vydala International Network for Contemporary Performing Arts.

Zdroje příjmů hudebníka

Lockdowny související s COVID-19 měly dopad na mnoho průmyslových odvětví, včetně scénických umění, protože byla uzavřena divadelní představení. Sam Hassan, hudebník z Londýna, vypráví o tom, jak se - jako umělec na volné noze - snažil zvýšit své zdroje příjmů.

• Financování	• Uvedení nevydaného materiálu na trh
• Režimy podpory pro samostatně výdělečně činné osoby	• Prodej beatů online
• Online platformy pro prodej hudby jako je např. Bandcamp	• Psaní pro ostatní
• Živý přenos virtuálních koncertů	• Prodej zboží
• Hudební streamovací služby	• Vyučování hudby

Navýšení vašeho rozpočtu

V předchozí případové studii byly představeny některé způsoby navýšení rozpočtu pro hudebníky během COVID-19.

- Dotkla se vás tato pandemie ekonomicky jako umělce?
- Pokud ano, jaké jste našli alternativy, jak zvýšit svůj rozpočet?
- Pokud ne, o jakých alternativách víte, že je využívají jiní umělci působící ve stejné oblasti jako vy, aby si zvýšili svůj rozpočet?
- Vyhledejte na internetu další příklady získaných poznatků o tom, jak mohou umělci zvýšit své příjmy kromě prodeje vstupenek na svá představení. Presentujte své poznatky kolegům.

Sestavování rozpočtu

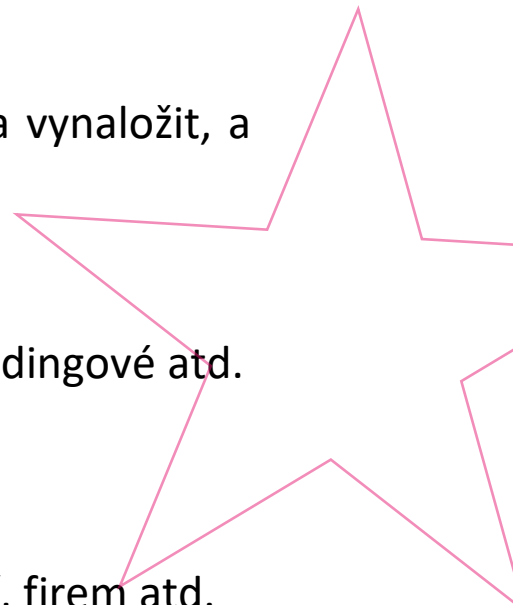
Rozpočet slouží k bilancování nákladů na projekt a uvádí celkovou částku, kterou je třeba vynaložit, a peníze, které by měl konečný výsledek přinést.

Výdaje

- Lidé - vy/ostatní (včetně DPH)
- Odborné a technické poplatky - licence atd.
- Materiál a vybavení
- Pronájem - prostory, osvětlení, ozvučení atd.
- Marketing - fotografie, video, tisk/distribuce letáků, reklama na sociálních sítích, merchandising atd.
- Cestovné/doprava/instalace
- Pojištění
- Nepředvídatelné výdaje - 10 % celkových nákladů projektu

Příjmy

- Financování - veřejné, crowdfundingové atd.
- Vstupenky
- Občerstvení
- Merchandising
- Dary - od jednotlivců, organizací, firem atd.
- Reklama - z prodeje místa na letácích/plakátech
- Jakákoli věčná podpora

Formy a struktury vlastnictví

Je možné rozlišovat mezi organizacemi, které vlastní a řídí soukromí vlastníci, stát nebo dobrovolné organizace. V oblasti scénických umění jsou nejčastější následující.

Samostatný podnikatel

Osoba, která podniká jako fyzická osoba, má právo ponechat si veškerý zisk po zaplacení daní, ale nese odpovědnost za veškeré ztráty.

Partnerství

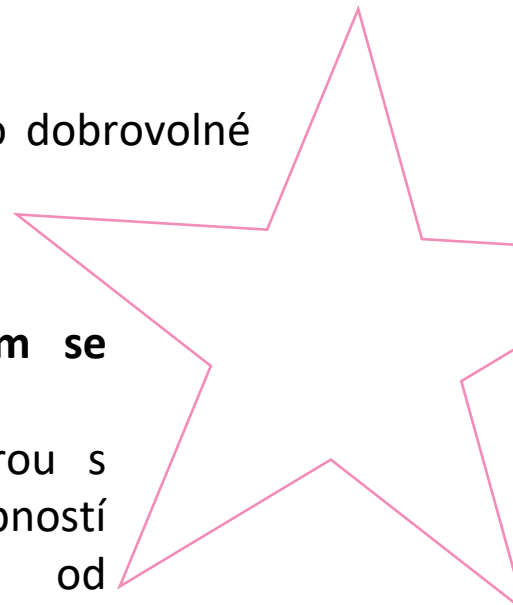
Podnik, v němž se dvě nebo více osob dohodnou na sdílení zisků nebo ztrát z podnikání.

Společnost s ručením omezeným se základním kapitálem

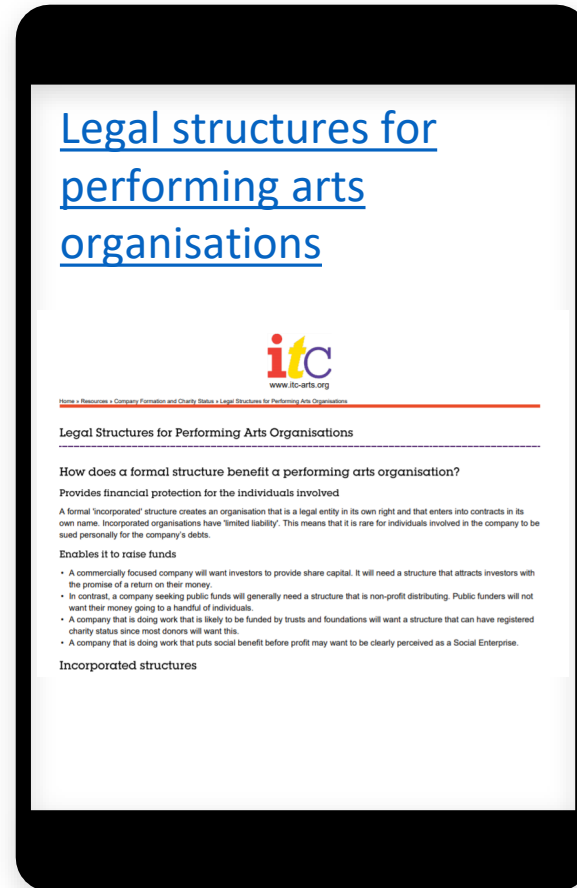
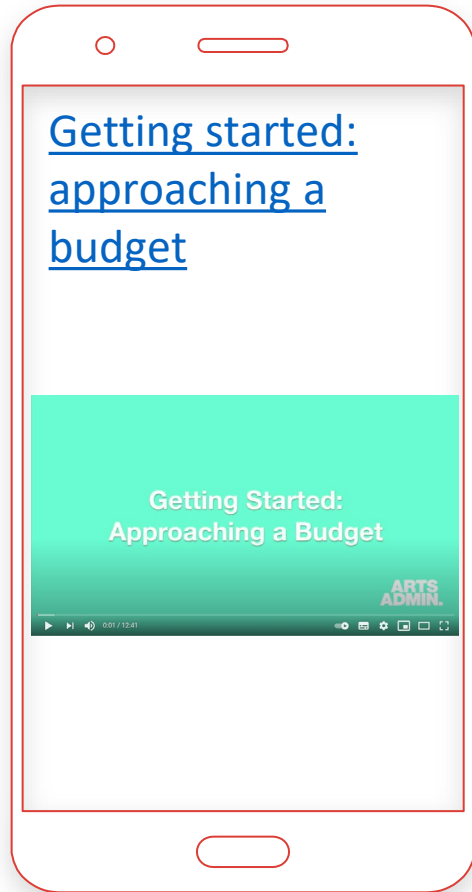
Obchodní organizace se strukturou s ručením omezeným a schopností získávat finanční prostředky od akcionářů.

Společnost s ručením omezeným

Organizace se strukturou, která nevyžaduje akcionáře, což znamená, že může být nezisková a mít charitativní cíle.

Další čtení

Akční plán

Příprava rozpočtu na váš projekt

1 – Definujte svůj projekt

Sepište projekt, který byste chtěli realizovat ve své výkonné oblasti.

Uveďte všechny lidské i jiné zdroje, které byste k jeho realizaci potřebovali.

2 – Odhadněte výdaje a příjmy

Navrhněte tabulku se dvěma sloupci: jeden pro výdaje s projektem a druhý pro očekávané příjmy.

Každou položku uveďte v jiném řádku. Buďte realističtí! Na závěr sečtěte všechny položky v jednotlivých sloupcích.

3 – Zhodnoťte svou finanční výkonnost

Je váš rozpočet vyrovnaný z hlediska výdajů a příjmů? Pokud ano, je to skvělá práce! Pokud ne, jaké změny v něm musíte udělat, aby byl vyrovnaný?

Překontrolujte, zda nejsou některé položky nadhodnocené nebo podhodnocené.

Zdroje

- Kurt, D. (2021). **What is finance?** Investopedia.
<https://www.investopedia.com/ask/answers/what-is-finance/>
- **Ownership structures and legal forms.** OpenLearn.
<https://www.open.edu/openlearn/money-business/business-strategy-studies/different-types-business/content-section-4>
- **What is arts funding?** National Campaign for the Arts.
<https://forthearts.org.uk/what-is-arts-funding/>
- Le Sourd, M. et Sert, M. (2019). **Fund-Finder - Guide to funding opportunities for arts and culture in Europe, beyond Creative Europe.** International network for contemporary performing arts.
https://www.ietm.org/en/system/files/publications/fund-finder_feb2019_03.pdf
- Hassan, S. (2020). **COVID-19's impact on creatives.** Europe & me.
<https://europeandme.eu/covid-19s-impact-on-creatives/>

References

- **Quick guide to budgets.** Paying artists.
<http://www.payingartists.org.uk/project/quick-guide-to-budgets/>
- (2018). **Legal structures for performing arts organisations.** Independent Theatre Council.
<https://culturalgovernancealliance.org/resources/files/ITC-Legal-Structures-for-Performing-Arts-Organisations.pdf>

Stardust

Performing Arts Entrepreneurs

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.